

1681 ^{16/6} 16: 1. Beh. af F. t. L. ang. Ændr. i Reglerne om kirkeligt Tilsyn m. Folkekirkens Præster. 1682

og det gør det heller ikke. Men hvad Meningen er, findes jo udtrykt i Udvalgsflertallets Betænkning i Folketinget. Der gives Anvisningen: De, der ikke er tilfredse med at faa en Præst af den nye Retning, en Præst, som unddrager sig det almindelige kirkelige Tilsyn og kommer ind under Tilsynet fra Kirkeministeren, de har, siger Udvalgsflertallet i Folketinget, den Udvej, at de kan løse Sognebaand, eller de kan danne Valgmenigheder, og endelig kan de, hvis de ikke vil gaa nogen af de Veje, skaffe sig en Kapellan eller Andenpræst i Henhold til Menighedslovens § 30, og en saadan kan de ganske sikkert faa, naar de lønner ham selv og sørger for, som der staar i denne § 30, at han faar den Løn, han er tilfreds med, og at den Løn er sikret ham i 5 Aar. Men det gælder altsaa, hvad enten man benytter denne Udvej eller nogen af de andre Udveje, jeg nævned, at det da bliver overladt til vedkommende selv at sørge for at udrede, hvad deres kirkelige Betjening vil koste, det har Staten, som skal støtte Folkekirken, ikke noget med at gøre. Dette tror jeg ikke vil kunne lade sig gennemføre, jeg tror ikke, at det vil være rigtigt at gøre det, jeg vil i alt Fald ikke være med til at gøre det. Dette Spørgsmaal kan man maaske gaa uden om, se bort fra, dersom man indskrænker sig til at give det foreliggende Lovforslag Gyldighed for det enkelte Tilfælde, der for Øjeblikket foreligger; men skulde man give det en almindelig Gyldighed for alle lignende Tilfælde, vilde man være nødt til, mener jeg, at tage Hensyn dertil. Det kan være, at man fra Administrationens Side vil sige, at det ene er evangelisk-luthersk Folkekirke lige saa godt som det andet — det er der ikke noget i Vejen for —, og at naar der er et Flertal i en Sognemenighed, selv om det maaske kun er meget faa over Halvdelen, repræsenterer dette den evangelisk-lutherske Kirke i det paagældende Sogn; saa gælder Statens Forpligtelse til at støtte den evangelisk-lutherske Kirke, altsaa dette Flertal, medens de andre, som bliver staaende paa den efter deres Mening gammelkristelige Opfattelse, som hidtil har været raadende i den evangelisk-lutherske Kirke, maa sørge for sig selv. Det tror jeg dog

ikke kan gaa. Dernæst maa man være opmærksom paa, at dette Forslag, naar det bliver ført videre ud, kan faa ret betydelige Konsekvenser i Henseende til Skolevæsen og Religionsundervisning, og før man giver en almindelig Lov paa dette Punkt, tror jeg, at man maa tage dette meget vigtige Spørgsmaal op og se at komme til et Resultat med Hensyn til, hvad der skal gøres. Formentlig vil det ogsaa føre til Ritualforandringer, og de angaar jo i meget høj Grad Sognemenighedens Medlemmer. Man kan, som man plejer, sige, at det er noget, Rigsdagen ingen Forstand har paa, Rigsdagen er jo ikke nogen kristelig Forsamling, og det maa Administrationen om; men Rigsdagen har jo at give Love, og den har ogsaa gennem Love at værne om de Folk i Menighederne, som det ellers kunde komme til at gaa ud over. At der vil ske Forandringer der, anser jeg for givet, og jeg kan ikke tænke mig, at en Præst af den moderne Anskuelse fremdeles vil døbe i Folkekirken paa en Trosbekendelse, hvis Sandhed han ikke erkender; det, synes jeg, vilde være for uredeligt og for upassende, og man kan heller ikke overlade Afgørelsen af, hvilke nye Former der skal frem i den Henseende, til et Flertal, større eller mindre, i Sognemenigheden, thi Afgørelsen deraf er noget, som intet Flertal kan bestemme for den enkelte. Der bliver mange Ting at overveje, dersom dette skal være en Lov, som kan bringes i Anvendelse her og der, hvor der maatte opstaa Vanskeligheder ved at faa en Biskop til at give en Præst Kollats. Alle disse Hensyn gør, at jeg for mit Vedkommende ikke kan være med til at give Loven den almindelige Karakter, som det er foreslaaet. Jeg taler paa mine egne Vegne; jeg har den Opfattelse, at dette er et Spørgsmaal, som ikke er eller bør være et Partispørgsmaal, der kan indenfor de forskellige Partier være Plads for forskellige Opfattelser, men jeg antager, at de fleste af mine Meningsfæller ser paa Sagen paa samme Maade som jeg. Jeg kan derfor kun støtte det Forslag, som er foresat af det ærede Medlem, der talte før mig (Piper), om at lade denne Sag prøve i et Udvalg, men jeg vil tilføje, at jeg vil ikke haabe, at det vil tage meget lang Tid, jeg